

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe o jum. de an 12 "
Pe trei luni . . . 6 "
Pentru România şi străinătate:
Pe un an . . . 40 lei.
Pe o jum. de an 20 "

TELEFON N. 226.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ZIAR POLITIC NAŢIONAL.

REDACTIA
ŞI ADMINISTRAŢIA
Str. Prundului Nr. 15

INSERATELE
se primesc la adminis-
traŢia. Preţul după tariful
şi învalabil.

Manuscrisele nu se în-
napoiesc.

Un exemplu de urmat.

În articolul său memorabil „Ai carte, ai parte” publicat în ziarul nostru, nepreţuitul nostru prieten din Praga, d-l prof. Dr. Urban Iarnik, aducându-ne ca pildă pe analfabetul soldat Nicolae Luca — astăzi om, care a învăţat din propriile puteri să scrie şi să citească binişor — a dat un valoros indemn soldaţilor noştri aflaţi prin spitalele ţării: cum să foarosească timpul ce-l petrec pe patul suferinţelor, ca să se alege din războiul înfricoşat de astăzi pe lângă alte experienţe şi cu ceva merinde sufletească, care, dacă se vor reîntoarce cu bine în satele lor, să le servească spre folosul şi fericirea lor.

Dar nu numai acestor soldaţi le-a dat d-l Urban un indemn nobil, ci şi nouă tuturor intelectualilor, cari şi noi purtăm în parte vina, că mulţi dintre oamenii noştri dela sate au rămas lipsiţi de binefacerea scrisului şi cetitului, căci — dacă i-am fi indemnnaţi poate cu mai multă insistenţă, — ei ar fi îmbrăţişat cu mai mult interes îndemnul nostru de a învăţa a scrie şi a citi.

Dar nu este acum timpul recriminărilor, din contră, dacă în trecut ne-am făcut vinovaţi de întelăsări, d-l Urban ne-a arătat prin pilda sa altruistă, cum să ne împlinim în oara a unsprezecea o sfântă datorinţă faţă de acei, pe cari o soarte vitregă nu i-a făcut părtaşi de binefacerea cetitului şi ale scrisului.

Pilda nobilă a prietenului nostru dela Praga a şi început să prindă rădăcini. De câteva săptămâni una din surorile române de caritate din Braşov a procurat pe seama unor soldaţi de-ai noştri analfabetei mai multe abecedare, tăbliţe şi creioane şi îi mai mare dragul să vezi cum unii mai silitori dintre ei au învăţat să scrie numele şi alte cuvinte şi cum încep să buchiseze literile din gazetele şi cărţile ce le stau la îndemână. Munca, căreia se supun soldaţii noştri cu plăcere, nu e, — ce-i drept uşoară — dar fiind îndemnaţi, controlaţi şi ajutaţi ei încep să recunoască binefacerea scrisului şi cetitului. Şi desigur, că pilda dată de sora de caritate din Braşov a fost urmată şi în alte centre româneşti.

Un pas mai departe şi mai cu sistem în direcţia aceasta ne semnalează corespondentul nostru din

Bistriţa. La iniţiativa şi stăruinţa medicului militar Dr. Belcean din Bistriţa se vor ţine în spitalele de sub conducerea sa pentru ostaşii români răniţi şi reconvaşenţi *cursuri pentru cel şi scriere, cursuri de istorie, geografie etc.* În acest scop inimosul nostru medic a rugat atât pe învăţătorii aflaţi sub arme cât şi pe cei liberi să-i dea mână de ajutor înfăptuind ideea sa atât de salutară.

Iată dar un început bun şi cu urmări din cele mai salutare. Câştigul şi folosul pe care-l vor avea pentru întreaga lor viaţă soldaţii noştri din ocupaţia ce li s'a dat, este incontestabil mare şi nu mai e lipsă să insistăm asupra lui. Vorba d-lui profesor Dr. Urban: Ai carte, ai parte!

Dar mai rezultă încă un bine mare cu care se aleg feciorii noştri din indeletnicirea lor cu scrisul şi cetitul. Timpul ce-l petrec prin spitalele ţării este adeseori atât de lung încât om să fie, ca să poţi suporta monotonia, care te copleşeşte. În lipsă de ocupaţie bieţii noştri feciori cădeau pradă gândurilor neliniştitoare la viitorul îndepărtat sau la cei de-acasă, deveneau apatici, iar când nu mai aveau cu ce să omoare vremea, jucau cărţi etc.

Ocupându-se însă cu scrisul şi cetitul nu numai că se vor alege cu un mare folos pentru viaţa lor viitoare, dar ocupaţia aceasta îi va face să uite mai uşor durerile şi suferinţele.

Dorim ca pilda surorii de caritate din Braşov şi a d-lui medic Belcean din Bistriţa să fie urmată în toate spitalele ţării, unde se află medici şi îngrijitoare române.

Jertfa lor va aduce roade însuţite, căci ea va alina suferinţe şi va revărsa lumină în sufletele obidite ale ostaşilor noştri răniţi.

Inchiderea graniţei între Bulgaria, Serbia şi Grecia. Din Sofia se anunţă: Date fiind proporţiunile mari luate de epidemia din Serbia, ministerul de Interne a intervenit spre a ordona închiderea graniţei pentru toţi călătorii cari vin direct din Serbia sau din Grecia prin Serbia în Bulgaria. Această măsură va fi aplicată în mod provizoriu până la organizarea de lazarete în număr suficient în punctele de trecere ale călătorilor, spre a-i supune la carantină.

Avansări şi distincţii militare.

Inregistrăm o nouă serie de ofiţeri şi soldaţi români avansaţi şi distincţi: La rangul de *sublocotenent* ai fost avansaţi frecventantul Academiei militare Theresiane *Ştefan Gyica* de Dejanfalva, frecventanţii Academiei militare din Mödling (secţia artileriei): *Eugen Popp* reg. de obuziere 8, *Eugen Ivanovici* reg. de art. 31 şi *Victor Dobren* reg. de art. 4.

Aspiranţi de ofiţeri au fost numiţi elevul din şcoala milit. sup. reală din Marburg *Ioan Guţia* la reg. de inf. 50, şi elevii din şcoala de cadeţi din Budapesta *Aurel Cherechian* şi *Gavril Bucica* la reg. 31.

Cu *crucea militară pentru merite cl. 3* cu decoraţiunea de războiu pentru ţinuta vitejească în faţa duşmanului au fost distincţi locotenentul *Gregoriu Dolinschi* la reg. de art. de munte 10, sublocotenentul *Victor Toma* dela reg. 64 (căzut în luptă).

Cu *recunoştinţa şi lauda prea înaltă* (Signum laudis) au fost distincţi căpitanul *George Ivaşcu* dela reg. de art. de munte 12 şi locotenentul *Basiliu Mosora* dela reg. de inf. 5.

Cu *„Crucea de fer”* — decoraţie primită dela M. Sa Impăratul Wilhelm — au fost distincţi căpitanul *Traian Popa* din reg. 64, locotenentul *Marius Popescu* din reg. 36 de art. de câmp şi artileristul *Andrei Sitar*.

Crucea de aur pentru merite cu coroana pe banda medaliei de vitejie pentru servicii pline de jertfă prestate în faţa duşmanului s'a conferit d-lui medic sup. i. r. *Dr. Nerva Drăgan* din reg. de honvezi 23.

Medalia de aur pentru vitejie s'a conferit aspirantului de ofiţer *Ioan Neda* din reg. 43.

Medalia de argint pentru vitejie cl. I. s'a conferit caporalului *Alexandru Grigoraş* din reg. 5 de inf., sergentului *Petru Cîril* din reg. 81, caporalului *Michail Cinpa* din bat. 11 de sapeuri, sergentului major *Alexandru Cula* şi sergentului *Gheorghe Hosu* din reg. 43, sergentului *Ladislau Puşcaş* din din reg. 37, caporalului *Pavel Codrean*, fruntaşului *Antoniu Danciu*, vânătorilor *Gheorghe Banciu*, *Nicolae Câmpăan*, *Ioan Radu* şi *Vasile Urdaş*, — toţi cinci din batalionul 28 de vânători, sergentului major *Michail Ciuta* şi ser-

gentului *Ştefan Maior* ambii din reg. 69, sergentului *Ioan Oros*, infanteristului *Martin Bălăş* şi ordonanţei *Vasile Pop*, toţi trei din reg. 51.

Crucea militară pentru merite cu coroana pe banda medaliei de vitejie marinarului *Gheorghe Marian*.

Medalia de argint pentru vitejie cl. I. s'a conferit sergenţilor *Ioan Nicolaş*, *Pavel Cotaş* şi *Iosif Boguş* toţi trei din reg. teritorial austriac 31.

Medalia de onoare de bronz a Crucii Roşii cu decoraţia de războiu s'a conferit soldaţilor dela ambulanţa *Ioan Dragoescu* (fruntas), *Gavril Fabian*, *Andrei Fodor*, *Nicolae Haţegan* şi *Achim Cotârta*.

Sărmana Bucovina.

Dintr'un articol apărut în nrul de ieri al „Universului” din peana d-lui *Mihail Sadoveanu* reţinem următoarele rânduri duioase:

„Tărâniile aceia vioi şi dârji, pe cari i-am văzut în munţii Bucovinei, la Câmpulung, la Dorna şi în jurul mormântului lui Ştefan-Vodă, s'au luptat cu vremuri vitrege, cu reavoinţă, cu sărăcia şi încet-încet s'au ridicat, într'o aură de conştiinţă naţională şi la o situaţie economică şi politică mai bună. Pământul strămoşesc al Bucovinei, frământat cu atâtea suferinţe şi lacrimi, le devenea mai scump prin durere. Durerile, iubirile şi mormintele ale noastre ş'ale generaţiilor trecute, sunt patria. Şi puţinul lor cu durere dobândit l'au apărut cu arma în mână nefericirii noştri fraţi din Bucovina. Dar peste regimintele lor distruse au trecut cazacii, au străbătut câmpiile, au urcat munţii s'au ajuns să pue foc şi în paşnica gospodărie a unui Gheorghe Huţu, care poate e vrednicul gospodar de care mi-am adus aminte.

Soarta fraţilor noştri bucovineni e cu atât mai tragică, *cu cât peste graniţă, la noi, aceste lucruri n'au fost ştiute, ori, când au fost ştiute, au fost primite c'um patid şi stânjenit zămbet.* Şi asta într'o ţară în care mii de glasuri, cu drept cuvânt au protestat împotriva sălbătăciilor dela Louvain.

„S'acuma iarna se întoarce iar la căminuri părăsite şi ninge iarăşi peste case îndoliate şi peste ruini, în trista ţară a Bucovinei”.

Jertfele şi faptele bune.

Ni se scrie:

Feldioara 11 Martie 1915.

Spect. Redacţiune!

Trimit 12 coroane adunate dela unele femei şi fetişoare române din comuna *Feldioara com. Solnoc-Dobâca*. Această sumă vă rog să o alăturaţi la banii adunaţi pentru nenorocitul nostru frate *Ican Uiciu*.

Cam rău se îndeamnă Românii noştri când e vorba de ajutor pe oarecare nenorocit, dar apoi la beuturi şi podoabe se întrec care de care... nu zic că toţi, însă cei mai mulţi sunt porniţi pe drumul acesta poziş... deşi trăim vremuri atât de grele.

Nu să îndreaptă unii de-ai noştri nici acum dela risipă, ci beau, beau, şi-şi prădează banii pe cari l-ar putea folosi spre alte scopuri cu mult mai nobile, dacă ar fi mai socotiţi. Da, căci banii îi dau pe beuturi şi pe podoabe din şatră, mai ales femeile, adevă ţărâncele, cari dacă ar avea oarecareva socoată nu şi-ar da tot ce-au agonisit pe bumbacuri, joljiuri, cartoane, mătăsuri şi barşoane... ci şi-ar lucra ele toată îmbrăcămintea din căneapă şi lână de casă, cum făceau bătrânele cele harnice, dar sărace, apoi banii cruşaţi din hărnicia lor cât de bine ar prinde în ziua de astăzi bieţilor răniţi români, cari vin de pe câmpul de luptă schilodiţi unul într'o formă altul în alta.

Cruşând ar putea mai departe abona foi bune româneşti pentru bieţii soldaţi răniţi, cari vestejesc prin cele spitauri... Aceasta este chemarea femeilor române astăzi, dar nu alte lucruri, care pot rămânea pe alte vremuri mai bune.

În vremurile grele de azi femeile noastre fie ele Doamne sau ţărânce urmând pilda altor femei vrednice ar trebui să aibă înalţarea ochilor în primul rând alinarea suferinţelor celor cari îşi pun viaţa în pericol pentru binele patriei. Luxul nu-i de noi români, nici în timp de pace, decum să fie acum, când trebuie să jertfim totul pentru alinarea suferinţelor celor nenorociţi...

Nu luxul, nu beutura, nu alte risipe de acest fel ne vor duce pe noi la fericire nici în astă lume, şi nici în cealaltă, *ci jertfele şi faptele bune*, căci acelea sunt plăcute şi lui Dumnezeu, precum şi oamenilor cu bun simţ.

Deci pot fi convinşi cei cari dau din mult-puţinul lor, pe sama celor cari sunt peritori de foamă fără de ajutorul inimilor mîloase, că aceştia partea cea mai bună şi-au ales... iar cei cari rămân surzi la strigătul dureros după ajutor din partea celui lipsit, nici când nu vor avea fericirea dorită de ei... căci Dumnezeu pe unii ca aceştia nu-i poate iubi şi nici învrednici de darurile sale.

Dar fericit e cel milostiv, că săvârşeşte lucruri plăcute lui Dumnezeu precum şi oamenilor cari ştiu preţul faptele frumoase.

Dormi lin.

Lui Horaţiu C. Deac.

Leptând viteaz pentru frumoasă-i ţeară,
Lovit în piept lângă ai tăi prietini,
Te-ai stins stîngher într'un amurg de seară
La poalele unei păduri de cetini.

Din crengi de brad, un pat şi-au împletit
Şi când suna lugubru tunu'n zare,
În mijlocul naturii ce-ai iubit
Te-au slobozit adânc, cu nîngorare.

Şi frunzele pornit-au dans macabru
Peste ţărîna soundei tale groape,
Doar brazii şi-au fost veghie, candelabru
Şi-un izvorăş îi murmură pe-aproape.

Revăd apoi ca'n via şi-aud departe
Un zvon de clopot, jalnică vibrare;
La un altar, părinţi loviţi de soarte
În rugi îşi caută pace, alinare.

Mormânt stîngher în tainiţi de poiene...
Ai stins atâtea visuri aripate,
Brumate foi te-acoper în troiene
În maledicta-ţi singurătate.

Zadarnic norii'n purpur se'investimântă
Şi'n zece culori lumina se resfrînge,
Amestecul lor nu te mai frămîntă
Tu dormi, la căpătâi doar vântul plînge.

Zadarnic luna'n lacuri se ogîndă
Şi-albastre umbre printre cetini cerne,
Nu-i mâna ta măiastră se mai prindă
Pe pânză-a firei frumuseţi eterne.

Dormi lin, copil de muze alintat,
Ce ai schimbat penelu'n scut şi spadă,
Cu sângele tău tinăr şi-i ai pictat
Tabloul etern, eroică baladă.

Dormi lin în crîngul văduvit de floare,
Doar luna-ţi cerne razele ei pale,
Şi-a cerului mii stele licitoare
Ţin straşă—eternă, visurilor tale.

Emil A. Chiffa.

Furtunile şi petele solare.

Meteorologii pot să prezică timpul cu 24 ore mai înainte, admiţînd că (au ţinut socoteală de toate elementele necesare şi mai cu seamă de starea timpului în Europa — dacă e vorba de o ţară europeană. Se înţelege deci că aceasta înseamnă condamnarea fără apel, a tuturor prezicerilor ce le veti găsi într'unele calendare, care prezic timpul cu un an mai înainte. Ştiu însă că aceasta nu va împiedica pe cei care vor să crează, să dea crezare şi de acum înainte acelor basme.

Neputînd să prezică, meteorologia nu poate fi încă o ştiinţă, dar cu vremea, ajutîndu-se de astronomie, fizică şi matematică, va putea să formeze o adevărată ştiinţă. În special, astronomia, ştiinţa corpurilor cereşti şi a legilor lor, îi va fi de mare ajutor. Aşa de pildă, din ce în ce m'î mult se accentuează însemnata legătură dintre activitatea soarelui, activitate care după cum se ştie e variabilă şi între starea timpului.

Din 11 în 11 ani soarele are pete mai numeroase şi când numărul şi suprafaţa petelor a ajuns la un maximum, înregistrăm şi maximum de furtuni magnetice, deranjări telegrafice (pe care de obicei telegrafistii le observau fără să poată să le explice), maximum de aurori boreale, maximum de fenomene sismice, adică cutremure de pământ.

Curbele de maximum şi minimum ale tuturor acestor fenomene pămînteste coincid admirabil cu acelea ale maximumului şi minimumului petelor solare. În acest caz cine mai poate să neghe influenţa pe care activitatea solară o are asupra globului pămîntesc, manifestată în atâtea moduri diferite.

De pildă, în prezent, curba activităţii solare, după ce a trecut printr'un

minimum ce a ţinut mai mult ca de obicei, se ridică spre un maximum, ce ar trebui să fie ajuns în 1916. Petele solare au început să se arate. Un exemplu: în zilele de 23, 24 şi 25 Februarie, o depresiune atmosferică foarte intensă a domnit peste estul şi centrul Europei şi ne-a dăruit pretutindeni un viscol năprasnic. Ştiu din experienţă, că de câte ori se manifestează o asemenea depresiune pe mari întinderi, trebuie să fie pe discul soarelui o pată cu activitatea intensă. Joi, 26 Februarie, înscenîndu-se, am îndreptat luneta spre discul solar. În adevăr, era o pată în emisfera boreală al soarelui, aproape de meridian, o pată de mari dimensiuni, cu o frumoasă punte fotosferică peste mijloc, punte albă ce forma azi o pată dublă, o pată cu doi sămburi întunecaţi. Pentru mine unul, pata acela cu săvîrcelirile ei uriaşe, ne-a adus cele trei zile de vreme rea în întreaga Europă. Bine înţeles, majoritatea meteorologiştilor ridică încă din umeri, nu vor să crează. Timpul va face însă dreptate. O pată în activitate — căci sunt şi pete liniştite — asvîrăli turente de particule electrice, dintre care unele, aproape cu luteala luminei ajung în păturiile superioare ale atmosferei noastre. De la soare şi până la cei 149

milioane de kilometri unde se află pământul de acest astru, acele particule electrice ajung deci numai în vre-o opt minute şi câteva secunde. Nu odată s'au putut prezice furtuni magnetice, ţinîndu-se seama de trecerea la meridian a petelor mari şi cu activitatea intensă. Ar fi hazardat lucru însă să prezici astfel un cutremur de pământ, sau o izbucnire vulcanică, fenomene ce depind şi de alte multe cauze. Un fizician francez d. Nodon, admite însă că toate cutremurile de mică însemnătate se datoresc activităţii solare.

În ce privesc însă furtunile, siguranţa e mai mare, deoarece ce e mai uşor de explicat acţiunea electrică a activităţii petelor solare asupra păturilor superioare ale atmosferei pământului. În cazul acesta s'ar putea prezice pentru anii 1916 şi 1917 şi poate şi pentru anul în care ne aflăm, o perioadă mai intensă în furtuni de tot felul şi poate o redeschetare a fenomenelor sismice în diferitele părţi ale globului.

Nu mai acel care nu cunosc fenomenele năprasnice ce au loc în soare, mai ales într'o enormă pată solară, care e uneori de 5—6 ori mai mare decât pământul ce ne poartă, nu vor crede în marea influenţă ce acele

Un lucru creștinesc fac deci folle românești, cari publică apeluri pentru frații noștri nenorociți și obidiți... La acestea apeluri ar trebui să răspundă toți românii din toate părțile... Dacă toți românii ar fi mai idealști, și mai puțin egoiști, altfel ar merge lucrurile noastre, căci egoismul e un rău care pune mari piedici binelui și desvoltării neamului nostru. Cu toate acestea numai cu greu se vor desbăra unii oameni de egoism fiind că e mai ușor a fi egolst decât idealist...

Idealștii au de-a înfrunta multe greutăți, căci ei să luptă pentru un neam întreg pe când egoiștii să luptă numai pentru ei. Idealștii sunt ca albinele, cari adună mierea pentru neam, iar egoiștii sunt ca trântorii cărora le place a trăi din hărnicia altora, prin urmare, egoiștii sunt trântorii neamului.

Multe așa mai avea de zis, dar le las, căci și așa am abuzat prea mult de bunăvoința spect. redacții...

Însir deci numele bravelor femeii dela cari am adunat sumulița pe care îmi permit a o trimite.

Maria Cupșa n. Dănilă 4 cor. 40 fl. Veronica Istrate 1 cor. Anisca Călinean 20 fl. Veronica Eremias 20 fl. Marisca Istrate 30 fl. Marisca Grecu 40 fl. Marisca Dan 20 fl. Domnița Istrate 20 fl. Maria Istrate 10 fl. Rafla Istrate 20 fl. Anica Pop 20 fl. Ravica Călinean 40 fl. Ana Honea a lui Maf-tei 40 fl. Ana Igritan 20 fl. Beana Igritan 20 fl. Rafla Campan 30 fl. Rafla Monorean 20 fl. Ana Călinean 40 fl. Marisca Tomean 50 fl. Anisca Călinean 60 fl. Valeria Monorean 40 fl. Virginia și Maria Vaca 20 fl. Susana Călinean 40 fl. Marisca Colobuțu 40 fl. Cu totul 12 coroane.

În curând spese să pot trimite o sumă adunată dela celelalte române din Feldioara, cari n'au dat pentru i. Ulici. Aceste vor contribui pentru celalalt nenorociți.

Vă rog respectuos, să dați publicații scrisoarea această cu atât mai mult o doresc aceasta, ca să servească spre îndemn celor egoști, cari cu greu să îndură să facă bine celor lipsiți.

cu prof. resp.
M. D. C.

Scopul bombardării Dardanelor. Din Berlin se anunță:

Herbette, directorul ministerului de externe, scrie în „Ech de Paris“ că atacul Dardanelor n'a fost întreprins spre a decide pe statele balcanice ca să intre în acțiune, ci spre a deschide un drum de export și import Rusiei, precum și spre a tăia Germaniei braza pentru activitatea diplomatică și pentru propagandă ei în lumea islamismului. Această îndoită țintă se poate atinge fără ajutorul statelor balcanice.

După ce își vor fi atins ținta, aliații nu se vor gândi la împărțirea Orientului, ci la definitiva înfrângere a Germaniei. Trecerea prin Dardanele va fi un drum mai mult spre Berlin.

Porumb pentru țărani rom. din Solnoc-Dobăca. Din București se anunță:

D-l Theodor Mihail, președintele clubului național român din Ungaria, a tratat cu Casa centrală a Băncilor populare, cumpărarea a 10 vagoane de porumb pentru populația din comit. Solnoc-Dobăca. Porumbul va fi procurat de obștile sătești din jud. Dolj și s'au făcut intervențiile, ca transportul să se facă la timp.

SITUAȚIA pe câmpul de războiu.

Azi dimineață am primit dela biroul de presă al prim-ministrului următoarele comunicate oficiale telegrafice:

Situația în nordul monarhiei.

Budapesta 15 Martie.—Din marelui cartier general al nostru se comunică oficial cu data de azi:

Pe sectorul vestic al frontului din Carpați ziua de ieri s'a scurs mai în liniște. Spre nord dela pasul Ussok s'au început lupte mai serioase. Aici re-au atacat la amiază mari forțe rusești, cari au pătruns chiar până în fața pozițiilor noastre, unde s'au și menținut câțva timp. După amiază însă l'am respins pe dușman pe întreg frontul printr'un contra-atac subit desfășurându-se o luptă violentă, în care am făcut prizonieri patru ofițeri și 500 de soldați ruși. Deasemenea și în jurul pozițiilor noastre de pe ambele laturi ale râului Opor s'au desfășurat lupte îndârjite. Dușmanul, care primește tot mai multe întăriri din spre Stryj atacă neîntrerupt și cu mari forțe această vale precum și înălțimile din jurul ei. Toate aceste încercări însă, cari țintesc ocuparea înălțimilor din jurul pasurilor, le-am respins cauzând dușmanului pierderi foarte grele. Atacul de ieri, care a fost pe deplin zădărnicit de focul nostru, nu credem, ca să și-l mai reînnoiască dușmanul luând în considerare pierderile mari, pe cari le-a avut cu ocaziunea acestui atac. În aceste lupte am făcut prizonieri cam la o mie de oameni. În jurul pozițiilor din sudul Nistrului decurge încă lupta. Un contra-atac al trupelor noastre a câștigat teren. I-am respins pe Ruși pe mai mulți sectori ai frontului. În Polonia și în Galiția de vest s'au dat lupte de artilerie.

General de divizie Höfer, locțiitorul șefului de stat major.

Pe frontul anglo-franco-ruso-german.

Berlin 15 Mart. Buletinul oficial al marelui cartier general german e pentru azi următorul:

Pe câmpul de operații dela vest: Două vase dușmane au bombardat ieri stațiunea balneară Westende, dar fără rezultat. Un atac al nostru îndreptat în contra mai pozițiilor ocupate de Englezi spre sud dela Ypern a progresat bineșor. Atacurile parțiale, pe cari Francezii le-au îndreptat în contra noastră în Champagne, spre nord dela Le Mesnil, le-am respins cauzând dușmanului pierderi grele. În Vosgi, pe unele locuri decurge încă lupta.

Pe câmpul de operații dela est: Numărul prizonierilor ruși, pe cari i-am făcut în luptele date spre nord dela pădurile Augustovului, se ridică la 15,400. Spre nord și nordost dela Frasnii Rușii au atacat cu mari forțe. Le-am zădărnicit însă toate atacurile, în timp ce au

suferit pierderi grele. Spre sud dela Vistula n'a obvenit nici o schimbare.

Războiul cu Turcii.

Constantinopol 15 Mart. Marelui cartier general otoman comunică cu data de azi:

Panțeratele dușmane au bombardat în răstimpuri, mai mari, dar fără rezultat forturile Sedd-il-Bahr și Kum-Kaleh. Eri noapte a încercat dușmanul să se apropie cu flotilia sa ușoară de terenul subminat; focul bateriilor noastre însă l'a silit să se retragă. Acest foc a avariat câteva vase dușmane.

Ora de închidere a birturilor și cafenelelor din Brașov.

Iată ordinul d-lui căpitan al poliției I. Reinisch, despre care am făcut ieri amintire:

Considerând, că din numeroase cercuri ale populației orașului mi-au sosit plângeri, că în unele restaurante și cafenele oaspeții, cari își bat joc de vremurile grele actuale, își petrec până dimineața în mod turbulent, considerând mai departe, că după experiențele făcute mulți bărbați cari aparțin clasei muncitorilor și risipesc câștigul lor puțin prin birturi și cafenele lipsind familiile lor de ajutorul inominis material și în fine considerând, că în aceste vremuri extraordinare și față de scumpirea firească a alimentelor se impune cu necesitate de fer un trai cumpătat și o economisire întinsă—subsemnatul, bazat pe dreptul său de dispunere formulat în §-ul 12 al statutului pentru restaurant aprobat sub nrul 53.841—907 de înaltul ministeriu de interne, se vede îndemnat să ia următoarele dispoziții restrictive cu privire la ținerea deschisă a birturilor și cafenelelor precum și la muzica din aceste locale:

1. Pentru toate cafenelele din interiorul orașului se stabilește, ca la ora 2 după miezul nopții să fie închise. O excepție dela această dispoziție fac acele cafenele, în a căror edificii se află un otel sau un han. Dar și în cazul acesta nu e permis ca după ora 2 să li se servească mușterilor beuturi spirituoase.

2. Următoarele 8 restaurante din interiorul orașului au să se închidă la oarele 2 după miezul nopții: a) Coroana, b) Transilvania, c) Schwarzburg, d) Restaurațiunea dela promenadă, e) Împăratul Romanilor, f) Hanul Țării Bărsel, g) Restaurațiunea Gabel și h) Redute.

Pentru dreptul de-a ținea localul deschis până la oarele 2 după miezul nopții, proprietarii restaurantelor de mai sus au să plătească o taxă lunară de 10 coroane, care se alătură fondului săracilor.

3. Toate celelalte birturi de pe teritoriul orașului au să se închidă la oarele 11 noaptea.

4. Richierile, inclusive localurile în cari se vând exclusiv beuturi spirituoase, se închid la oarele 9 seara și nu pot fi deschise înainte de 5 oare dimineața.

În zile de Duminică și sărbători au să stea închise aceste locale dela oarele 9—11 a. m.

5. Cântarea muzicilor în localurile amintite sub 1 și 2 se poate permite de poliție în schimbul plății unei sume de câte 2 cor., care se alătură fondului săracilor.

6. În toate celelalte localuri este oprită muzica după oarele 10 seara.

7. Toți celce contravin acestor dispoziții nu vor fi numai cu asprime

pedepsiți dar sunt espuși ca să se ia măsurile necesare pentru ca să li se detragă licența.

8. Aceste dispoziții intră în vigoare cu ziua de 16 Martie și rămân în vigoare pe durata războiului.

Brașov în 15 Martie 1915.

Poliția orașului Brașov:
Iohann Reinisch
șeful poliției.

Omul muncii și al datoriei.

„Românul“ primește dela d-l Dr. Urban Iarnik următoarea scrisoare, care n'are nevoie de nici un comentariu:

Stimată Redacțiune,

Să-mi dați voie de a sta puțin la vorbă cu d-voastră. De bună seamă ați și ghicit că de ce poate să fie vorba.

În zilele din urmă se începe a se face cam mare svon în jurul numelui meu. Scrie „Gazeta“, scrie „Steagul“ din București, „Românul“ din Arad reproduce măcar în parte cele spuse de jurnalul din Brașov și de foaia din București și mai știi: poate și alte foi se rostesc despre mine în mod din cale afară de măgulitor.

Mărturisesc că lucrul acesta începe să mă cam zăpăcească. Nu doară că aș fi de o modestie atât de mare încât m'aș simți atins de s'ar zice o vorbă două despre o faptă de Doamneajută săvârșită de mine, nul... Dar cele ce biet, am putut să fac și eu, zău nu sunt vrednice de atâta laudă și de atâtea măguliri.

Dar P. S. Sa episcopul Gherlei se miră și presămărește fapta că întâlnindu-mă cu un soldat român rănit și auzindu-i dorința să poată numi a sa o anume carte de rugăciune, i-am scris în această privință P. S. Sale un răvaș cogeamite de mare, ce fel de merit mă rog e aceasta?

Din contră de câte ori mă lapeana pe dinainte de nu știu când să sfârșesc de scris vre-unul Român sau vre-unel Române, mi-e teamă ca nu cumva adresa să se plitisească de atâtea potop de vorbe nesăbuite și să nu se supere pe mine.

Singurul lucru care în privința aceasta mi s'ar putea socoti bun, ar putea să fie sârguința mea vădită de a mă deprinde la orice prilej cu folosirea dulcelui gralu român în scris ca nu cumva să pierd și cele puține cele ce am putut să păstrez din vremurile mai bune, când puterile mele trușei și sufletești erau încă neștirbite.

Mi s'ar putea face imputarea că nimeni nu mă oprește să aștern slove negre pe hârtie albă cât ține ziua și poate și noaptea, căci atunci sporul făcut ar fi și mai însemnat, dară par'că tot este o deosebire și mai mare.

Așa este firea mea și se știe vorba blui: „Năravul din fire n'are lecuirec. În cei vre-o 10—12 ani din urmă dupăce în 1904 am alcătuit o Centrală a societăților de înfrumusețare și de păstrare a monumentelor vechi prețioase, mi s'a întâmpnat de mai multe ori să fiu față la niște adunări ținute de astfel de societăți. Până azi numărul celor ce s'au alipit la Centrală pentru părțile cu populațiune cehă din

Boemia, Moravia și Silezia s'a urcat la 400, rămând numai vre-o 30 cari deocamdată se mai țin la o parte.

Ca președintele Centralei mă duc uneori în niște comune unde nu pășisem niciodată, cu toate acestea însă, rostesc câteva cuvinte, mi se pare că și când toți cei de față mi-ar fi cunoscați de când lumea.

Și tot așa primind de ici-colea vre-o scrisoare românească chiar de ne cuprinde decât puține rânduri mi se pare că cutare persoană mi-e cunoscută și „musai“, cum zic soldații mei râniți, avea interes pentru cele egariate de mine. Așa au pățit-o și domnii din redacțiune și-l rog să primească compătămirea mea cea mai mare.

Ș'apoi altă treabă! Cetitorii folior elitate mai sus, luându-se după cele spuse acolo, își închipesc cumcă eu în zilele aceste lepădându-mă de toate daraverele, nu fac alta decât să hoinăresc prin cele vre-o 60 despitale și lazarete din Praga și dimprejur! Dacă lucrurile stând așa, mai bine să se știe cum stă treaba decât să se lățească despre mine niște vești atât de lipsite de adevăr.

S'ar putea oare așa ceva, luându-se în socoteală vârsta mea înaintată și ce e și mai mult — sănătatea mea sdruclănată? Ș'apoi nu în toate aceste spitale sunt Românii, m'am convins despre aceasta de mai multe ori. Apoi sunt unele lazarete cu niște boale molipsitoare, unde nimenea de pe dinafară nu-i iertat să intre.

N'am de gând să spun pe unde am umblat, pe cine anume am văzut, cu toate că le știu tuturor de nume, îmi iau voie să spun numai cum s'a început colindarea mea:

Intorcându-mă la sfârșitul lui August dela țară, aflai că cu 2—3 zile înainte sosiri mele a trimes după mine profesorul dela spitalul cel mare. Cică se găsește acolo un soldat român pe care-l chiamă Vazu, singurul singurei ca cucul și că, neputând să se înțeleagă cu nime, se găsește într'o stare sufletească foarte desnădăjduită. Bănuind ca nu cumva să fie ceva ce nu suferă amănare, flică-mea care ca învățătoare a trebuit să se înloarcă la Praga mai de grabă, s'a dus la un tânăr profesor de obârșie Român din Macedonia Dr. George Staca și găsindu-l i-a rugat să meargă d-sa, ceea ce s'a și întâmplat.

Aflând despre aceasta n'am crezut de lipsă să merg și eu, neștiind dacă se mai găsește și alți Români undeva, mi se părea că numai acesta din întâmplare s'a oploșit la Praga. Câteva zile mai târziu mă pomenesc cu o scrisoare din partea chiar a locotenentului regatului Boemiei, principelu Francisc Thun, care se roagă să merg la spitalul așezat în așa numita Academia contelui Straka: cică se găsește acolo unul pe care-l chiamă Vățeleanu, tot singur și măhnit ca vai de el.

Se înțelege că m'am dus numai decât. În spital m'am întâlnit cu soția principelui care tocmai acolo îngrijea de răniți, cel cu pricina un fecior tare bun nu tocmai rănit, ci bolnav par'că de plept. Puține zile după aceea l-au și mutat în țara lui, Ungaria, și atunci îmi veni în gând Vazu despre care amintisem și m'am dus să-l văd. Când, colo, ce să văd! L-au mutat în alt loc fără să fi știut anume unde. În schimb însă un doftor tânăr mie cunoscut îmi vesti cumcă tot în același spital, dar într'o altă secție sunt trei Români într'o singură oda. Merg acolo și spre bucuria mea tocmai în minutul acesta iată că aduc și pe al patrulea, deci erau tocmai atâți câți încăpeau în odaia cea cu patru paturi.

Atunci au început aceste șezători, aceste tălmăci și tafasuri, cari mi-au adus mie atâtea plăceri și după cum am văzut și celor patru Românași.

Dar și pe Vazu îmi fu dat să-l văd. Într'o Duminică după prânz mergând la teatru într'un oraș lângă Praga, trec pe lângă mănăstirea de Sacré Coeur. Văzând steagul Crucii Roșii fălăind de pe acoperișul casei și o listă de răniți atârnată pe poartă, merg acolo și care nume zăresc acolo? Tocmai al lui Vazu, pe care a doua zi l-am și cercetat.

Și la urmă ce să mai zic și despre amintirea cuprinsă în art. din „Steagul“ cel din urmă unde se zice cumcă eu aș fi învățat pe Luca să-și însușească meșteșugul de a ceti și de

lului nostru glob. Dacă ne-ar fi dat să auzim — lucru imposibil de atîmînțeri — zgomotul orbii al erupțiilor și al vârtejurilor de gaze incandescente ce au loc într'o pată solară, am găsi că detunăturile artileriei moderne nu ar fi comparabile decât cu cele produse de puștile copilor. Noroc că eterul ce se află între noi și soare, ne transmite numai lumina, nu și sunetul. De altfel, dacă ar fi să auzim zgomotele exploziunilor solare, nu le-am auzi în momentul când au loc, ci vre-o... 14 ani după ce s'au produs, atât le-ar trebui undelor sonore să ajungă până la urechile noastre.

Victor Anestin

Din războiu.

Un voluntar de 14 ani.

Un ziar francez publică următoarele:

Printre numeroși tineri cari au înțeles datoria pioasă față de patrie și s'au hotărât s'o îndeplinească, Jean Schoenlaub, un tânăr alsacian merită o mențiune specială: povestea lui este într'adevăr mișcătoare.

Tatăl său, căpitanul Schoenlaub fusese ucis în Septembrie.

Când află trista veste, micul Jean care are patrușprezece ani și jumătate, nu-și pierdu cumpătul... Câteva zile după acela, mama sa intrând în cameră, găsi pe masă un billet conceput în termenii următori:

— Sunt prea nenorocit. Vreau să răzbuin pe Papa. Calmul său nu fusese deci decât aparent.

Băiatul își luase bicicleta și o pornise spre front. Două zile și două nopți el umblă astfel, traversând câmpurile sterpe, și culcându-se noaptea prin șanțuri, pe pământul gol... El mergea tot înainte, fără să știe prea bine unde merge: el se simțea împins de o forță misterioasă.

În fine, pe la zorii zilei a treia, el zări niște soldați francezi, și care nu-l fu mirarea și bucuria recunoscând în cel dintâi soldat care i eși în cale, ordonanța tatălui său, care conducea de căpăstru pe Rally calul favorit al căpitanului.

Cine a fost mai emoționat din amândoi? Soldatul sau băiatul?

— D-ta, domnule Jean? Nu e cu puțință? Ce faci pe aici?

— Am venit să mă înrolez, răspunse băiatul.

Câteva minute după acela, el se găsea în mijlocul camarazilor tatălui său.

Își poate oricine închipui primirea pe care aceștia i-o făcură. Generalul îi sărută și timp de două zile, cât fu reținut în acel lagăr, îi făcu oaoarea de a-l lăsa să mănânce la masa sa...

După care răstimp trebuiră să-l trimească acasă, neavând ce face cu el. Cu greu băiatul convins și se priceapă că era prea tânăr pentru ca să servească în mod util patriei pe câmpul de luptă și că avea o datorie mult mai sfântă de îndeplinit: fiind de-acum înainte singurul bărbat în familie, să ajute pe mama sa, să crească pe cele două surori mai mici ale sale.

El fu dat pe mâna a doi soldați englezi, cari fuseseră trimiși la Paris, cari îl readuseră sănătos și teafăr mamei sale.

Extragerea proiectilelor prin electro-magnet.

Întrebuințarea electro-magnetului pentru extragerea proiectilelor, continuă să fie obiectul unor noul perfecționări. După ingeniosul sistem al d-lor

Brandt și du Rousset, survine acum un alt dispozitiv al profesorului Bergonié din Bordeaux, care l'a prezentat de curând Academiei.

D-l Bergonié și-a propus să așeze extragerea gloanțelor și a sărămiturilor de obuze, cari s'au imobilizat în profunzimile țesuturilor. În acest scop el procedează mai întâiu la punerea lor în mișcare, cu ajutorul atracțiilor magnetice succesive, obținute prin intermediul curentului magnetisant. Procedul acesta este ceva analog cu acțiunile repetate, cari se exercită asupra unui corp care trebuie detașat de alveola sa, sau unui dop de sticlă care trebuie scos.

De îndată ce proiectilul poate fi pus în mișcare, el este atras până în vecinătatea pielei, de unde — printr'o simplă incizie — el poate fi foarte ușor extras cu ajutorul unui mic clește.

Pentru a asigura reușita acestor operațiuni, trebuie întrebunțat un electro-magnet puternic. Acela de care se servește d-l Bergonié nu cântărește mai puțin de 40 kgr.; el funcționează cu un curent de 3 amperi sub 110 volt; și atrage o bucată de fontă de zece grame, la o distanță de 10 centimetri.

ȘTIRI.

- 3 Martie v. 1915.

Dumineca viitoare (8/21 Martie) școalele noastre medii române din Brașov vor avea o zi de pioasă comemorare. In ziua aceasta se vor celebra parastasele solemne atât pentru binefăcătorii repositați ai mesii studenților, cât și pentru profesorii decedați ai școalelor noastre și tot atunci societatea de lectură "Ioan Popazu" a studenților noștri gimnaziali va ține o ședință publică solemă pentru comemorarea neuitatului profesor și erou Dr. Alexandru Bogdan.

Parastasele mesei studenților se vor ține în bisericile din Brașov-Cetate (pomelnicul repositaților cu inițiala A - L) și Brașov-Pe Toctie (pomelnicul repositaților cu inițiala M - Z). Iar parastasul pt. o dihna de veci a profesorilor repositați se va ține în Biserica Sf. Nicolae din Brașov-Scheiu.

Alte amănunte vom publica în zilele proximе.

Victoria din Arad. In Nrul trecut al foii noastre am publicat bilanțul și licheierea socotilor pe anul de gestiune 1914 a fruntasului institut de credit și economii din Arad. Victoria, care in al doilea rând este institut românesc, prin progresele umitoare a câștigat între in-titutele din țară, române și străine, pe lângă numele vestit încă și un rol de conducere. Acest institut, cu o conducere excelentă ne face față și noi Români cu tot dreptul ne putem mândri cu el. De străni este respectat cu toată sinceritatea. O clasică dovadă despre încrederea ce i se acordă «Victoriei», este considerabila mărire a depunerilor în aceste vremuri extraordinar de nefavorabile pentru acvirea depunerilor, ajungând dela 13 1/2 milioane la 14 milioane coroane, deci cu un 1/2 milion s'au sporit depunerile. Cu toate greutățile vremurilor actuale și cu cruțarea clientelei, totuș a obținut frumosul profit de peste 380 mil cor.

In celelalte ramuri de operație încă s'au menținut rezultatele frumoase din anii trecuți.

Mal accentuând jertfele maritim-moase, ce le aduce acest institut vieții noastre culturale-naționale putem încheia cu exclamația: «Măriri ție Victoria» și conducătorilor țai, vouă să aducem prinosul recunoștinței noastre!»

>R-1<.

O rugare. Apropiindu-se sărbătorile Paștilor, rugăm pe colaboratorii și prietenii ziarului nostru, cari ne-au pus în vedere prețioasa lor colaborare la numărul de Paști sau cari aoresc a contribui cu vre-o lucrare la acest număr, să binevoiască a ne trimite manuscrisurile cât mai curând pentru a putea fi date la timp, la tipar.

Dar de Paști pentru răniții noștri. D-l Virgil Nistor preot militar a trimis prin administrația ziarului nostru suma de 20 cor. pentru darurile ce se vor împărți soldaților răniți cu prilejul sărbătorilor de Paști. Această sumă, precum și alte daruri ce ne vor mai sosi în acest scop le vom transmite surorilor de caritate române dela spitalele din Brașov, cari, precum aflăm, vreau să dăruiască pe răniții noștri de sărbătorile Paștilor cu oină roșii și cozonaci.

O nouă decorație. Maj. Sa Monarhul a înfintat o nouă decorație numită «medalia de bronz pentru vitejie». Această decorație se va distribui de comandanții corpurilor de armată acelor soldați, cari au fost lăudați de superiorii pentru vitejia dovedită în fața dușmanului.

Pentru fondul ziaristilor ne-a trimis dl Dr. Eugen Mezei av. in Vințul de sus, actualmente glosaș-voluntar la reg. de telegrafe in St. Pölten 1 cor. împreună cu următoarele rânduri scrise pe mandatul postal: «Sunt înrolat ca glosaș la regimentul de telegrafe și azi am câștigat premiul în fugă a 1 cor. pe care-o trimit pentru fondul ziaristilor. Cu stimă. Ein Fraiw. Dr. Eugen Mezei avocat în rezervă.»

Il mulțumim dlui Dr. Mezei pentru gândul bun și-l dorim să mai câștige astfel de premii.

Revista germană >Interesante Blatt< aduce în numărul recent foto-grafia răposatului deputat român bucovinean Michail Chisanovici și a aspirantului de ofiter I. r. Gheorge Dan din reg. 41 de inf. (Cernăuți) care s'a distins în numeroase lupte sângeroase fiind decorat cu medalia de aur pentru vitejie și cu «Crucea de fer» de Maj. Sa Impăratul Wilhelm.

Lista oficială a vaselor engleze scufundate. Din Rotterdam, se anunță: Se află din Londra că s'a publicat lista oficială a vaselor engleze scufundate de când cu războiul maritim. Până acum s'ar fi scufundat 54 de vase de comerț de către cruciștoarele germane, 22 de către submarine, 11 vase au dat peste mine. Afară de aceasta s'au scufundat 47 vase de pescari. In supliment se mai comunică că dela 10 Martie st. n. au fost alite șapte vase engleze scufundate.

Un dar... modest. E vorba bineînțeles de darurile ce și le fac împărații unul altuia. Căci noi muritorii de rând ne-am mulțumit cu un dar și mai modest și fiind vorba în cele ce urmează de țigări, ne-am mulțumit și cu câteva «Portorice», ori în cazul cel mai bun «Regelitas» învaluite într-o cât de modestă bucată de jural vechiu. Nu așa și capetele încoronate. Astfel, când ministrul de finanțe Bark a fost zilele trecute la Londra, i-a predat regelui englez din partea țarului un mic dar, nu de sărbătoare, ci de toate zilele, așa numai din prafinie. Darul acesta consta din 250 de țigări «Havanna», desigur însă, că nu dintre cele mai proaste al căror fum să nu'ți poți suferi. Dar decât țigările se pare, că a fost mai de valoare cutia, în care au fost aceste împachetate. Căci cutia a fost fabricată special pentru acest scop. Ea e făcută din aur masiv având pereții de doi centimetri și jumătate de gros. Mal e apoi această cutie împodobită cu steagurile englez, rus, francez și sârbesc, toate aceste steaguri făcute din briliante de diferite culori. Astfel, că singură cutia fără cele 250 de țigări costă peste o jumătate milion de coroane.

...și apoi să te mai plângi de scumpete în aceste vremuri de război!

Mort pentru patrie. In spitalul din Brașov a încetat din viață eri soldatul Alexandru Țintar din reg. 22 de honvezi. Înurmântarea va avea loc mâine in 17 l. c. la oarele 2 1/2 din spitalul militar în cimitirul rom. cat. după ritul bisericesc gr. cat. românesc.

Agonia unui erou. In bubuluit tunurilor, in mij-ocul încăierării de lei, ce se destășură în uriașul războiu de azi se stinge departe de ai săli, in robia dușmanului, una dintre cele mai mari figuri ale vremii, generalul Leman, viteazul apărător al cetății Liège-ului (Lüttich) Scrisoarea, pe care vitejeșcul general-comandant belgian a trimis-o unui prieten al său internat în Olanda va rămâne pentru toate vremurile o glinda sufletului eroului modern Nu vom găsi aici disperare, cu atât mai puțin plâns, ci vom afla espresa victoriei, celei mai mari, pe care o poate secera un om în viață: stăpânirea de sine. Iată un fragment din această scrisoare, pe care o reproduc toate ziarele din lume fără considerare, că ar fi dușmane, pretine ori neutre:

«Rana mi s'a dovedit de mortală. Acum știu că rana, pe care am căpătat-o

la picior apărând ultimul fort al Liège-ului, nu se mai poate vindeca. Până acum a trebuit să suport pe două rânduri durerile operației. Cu ocazia operației de-a doua mi-au amputat o parte din picior. Sângele însă mi-e înveninat și astfel nici odată nu voi mai părăsi patul. Natural însă, că pentru aceea nu voi desera. Știu cu siguranță, că voi muri, dar nu-mi voi perde capul. Sunt soldat vechiu belgian și mă face fericit conștiința, că mi-am împlinit datorința. Numai noaptea uneori nu pot dormi, când mă gândesc, că va trebui să mor singur, pe pământ dușman, fără că să am vre-un prețin, care să mă mângâie în ultimele clipe ale vieții. Atât de mult mi-ar plăcea, dacă în clipa mare a morții aș vedea vre-un prețin în apropierea mea. ... Nu-ți uita pe vechiul și sârmanul prețin, pe generalul Leman.

Chestia copiilor abandonati în România. Ziarul «Steagu» ocupându-se într'un articol recent de chestia copiilor abandonati din România scrie între altele: D-l colonel Const. Petala, comandantul reg. 37 din Botoșani a creat pe lângă acel regiment o secțiune așa zisă a «micilor dorobanți» care cuprinde un număr de 26 de copii.

Micii dorobanți ai regimentului 37, sunt în majoritatea lor fil de văduve sau orfani și cari din cauza lipsei de îngrijire vagabondau pe străzile orașului.

D. colonel Petala, în dorința de a veni în ajutorul acestor mici vagabonzi, la primit la regiment și a luat dispoziția de a li se da o îngrijire atât din punct de vedere militar cât și din punct de vedere cultural.

Astfel, acești copii sunt trimiși și la școală și fac și instrucție.

Întreținerea lor se face din economiile realizate la regiment.

Micii dorobanți, au o cameră separată și instructori speciali în fruntea cărora se află un ofiter.

Datorită acestor îngrijiri, acești copii în loc să devie o plagă pentru societate, vor deveni din contră elemente folositoare.

D. colonel Petala, și-a luat această grea dar frumoasă sarcină, de a scoate din acești copii, instructori militari buni, — grade inferioare, — și chiar ofiteri, dacă unii din ei, vor voi să și continue studiile.

Revărsarea Dunării Din București se anunță: Pentru a treia oară în cursul acestei ierni, Dunărea s'a revărsat, înecând cu desăvârșire bălțile din județele Ialomița, Brăila și Tulcea, distrugând complex arăturile și înecând nenumerate vite. Nu s'ar putea pune capăt acestei calamități decât prin îndiguirea terenurilor inundabile, despre care chestiune s'a scris în mai multe rânduri.

Nouii forturi construite pe Dardanele. «Daily Mail» e informat că pe timpul bombardării Dardanelelor, s'a constatat că Turcii au construit câteva noui forturi, despre cari nu se aflase nimic. Aceste forturi ar fi armate cu tunuri germane cu o mare tragere.

Prețul alimentelor de prima necesitate în Brașov începând cu ziua de 13 Martie 1915:

Făină Nr. 0 și griz 100 kgr. cor. 67.— Făină de fort 50% grâu 50% orz 100 kgr. coroane 52-02. Făină de pâne I 50% grâu, 50% orz 100 kgr. cor. 44.— Făină de pâne II (50%), săcară 50% orz cor. 40-82. Făină de cuceruz 100 kgr. cor. 45.—

Făină Nr. 0 și griz 1 kgr. 76 fl. făină de fert 1 kgr. 62 fl., făină de pâne I 1 kgr. 52 fl., făină de pâne II 1 kgr. 48 fl. făină de cuceruz p. mămăligă kgr. 48 fleri, pâne din făină de pâne I kgr. 44 fl. Pâne din făină de pâne II 1 kgr. 40 fl.

Rasol (carne de supă) kgr. 2 coroane carne de porc 1 kgr. 2-80 coroane carne de oaie 1 kgr. — carne de

vițel 1 kgr. 2.—2-80 coroane slăniua sărată kgr. 3-20 cor., unt de erupțiuni gigantice au asupra minuscupore kgr. 3.60—4 c., lapte de vacă lit. 32 fl., lapte de bivoliță litru 40 fleri, ouă 4 bucăți 40 fleri, zahăr kgr. 1-04 coroane, orez kgr. 100 fleri, fasole 74 fleri, picoci 1 sac cu 80 litru — petroleu litru 80—82 fleri ceapă 1 kgr 52 fl. linte litru 1.20—1.40 fl. mazăre litru 82 fl., miel litru 64—80 fl., lemne de fag în blăni cu adusul cu tot 4 m. cor. 30—36. Plata muncii pe zi 2—3-50 cor.

Magistratul orășenesc.

Bibliografie.

La Tipografia «Aurora» A. Todoran din Gherla a eșit de curând de sub tipar, și se află de vânzarea cea mai ieftină carte de rugăciuni: «Nădejdea Noastră», de Dr. Victor Bojor, cu o învățătură lungă despre nă.azuri, suferințe, boale — cum trebuie să le primim din mâinile lui Dumnezeu... și ce avem să facem în astfel de împrejurări grele ale vieții, cum sunt și celea prin cari trecem în vremile acestea de grea încercare... Această cârticică de rugăciuni e potrivită pentru folosul și mângâierea celor supărați, năcăjiți, bolnavi răniți, și alții... E foarte potrivită și de premiu pentru pruncii școlari! Cârticica cuprinde 64 pagini, e publicată cu binecuvântarea Preasfințitului Domn Dr. Vasile Hossu, Episcopul Gherlei — și costă numai 20 fleri!

A apărut: «Cultura Creștină» anul V. Nr. 5 din 1915, revista profesorilor de teologie din Blaj, cu următorul cuprins bogat și variat:

Senior: Flori pe altare! Zaharia Pop: Din problemele viitoare ale bisericii noastre române unite. Dr. Ioan Bălan: Stabilirea limbii liturgice românești (II. Cărțile tipărite după edițiile prime ale lui Antim). P. Nilkes—Salba: Din domeniul teoriei evoluției. Insemnări: Răscumpărarea pomilor plantați în locuri parohiale (Senior). Cronică: Fundațiunea «Paraschiva» (gr.); † Prof. Dr. Vasile Moldovan (ar.). Cărți și reviste: Confessarius militum — Modus excipiendi confessiones in tredecim linguis — (ic); Dr. Elie Dăianu, Eminescu în Blaj (ar.); Cărți intrate la redacție. Telefon.

Poșta Administrației.

D-șoarei Cornelia Nistor, Zărnești. Cu suma trimisă a-și achitat abonamentul până la 1 Iulie a. c.

Proprietar:

Tip. A. Mureșianu: Branisce & Comp. Redactor responsabil: Ioan Lacea

In Laboratorul medical Dr. Eduard Goldberger Specialist pentru boale de pele și genitate, se practică cercetări medicale-chemice, microscopice, bacteriologice și reacțiuni de sânge orig. Wasserman. BRAȘOV, Strada Porții 24. Ore de consultație dela 10—12 a. m. 2—4 ore. m. p. 16—50

Ionel Ciucășel croitor de haine bărbătești Brașov, Târgul Florilor 18. 20-50

AVIZ!

Recomandăm On. public mai înainte de urcarea prețurilor din cauza reducerii cantității materialului, — pentru sezonul de

Primăvară și Vară,

fabricatele noastre renumite, în asortiment bogat ca și în alți ani de Ciorapi de mătase, ată și bumbac pentru dame, bărbați și băeți.

Mai recomandăm pentru

Sesonul viitor

Tot felul de hainuțe și albituri pentru copilași precum și jacheluțe, manteluțe, bonete, pălăriiuțe modern executate.

Cu toată stima

GEORGE FOITH & Co, Fabrică de tricotaj. Deposit: Brașov, strada Porții numărul 24.

La olată 1060 c. 30 f.

scrie! Feciorul într'a doua scrisoare a sa care s'a tipărit și ea in «Gazeta Transilvaniei» spune lămurit cum s'au petrecut lucrurile: lui, vezi bine, i-a fost rușine de mine că el, niște fecior! zdaveni și cu mintea sănătoasă și ageră, «musal» să aștepte până vin eu să le scriu răvașele. »Atâta tot și lada în pod», după cum spune Românul. Nu știu dacă se potrivește acest răvaș al meu să găsească loc în stimatea foale, dacă da, bine, dacă nu, apoi stim. redacțiune va ști ea ce să facă: să o arunce în adâncimea coșarel redacționale și acolo să-i putrezască ciolanele, nechibzuitului și nemernicului ce este! Am zis și năntuit, cum zic Latinii, sufletul meu. Dr. Ioan Urban Jarnic din Praga.

Odonatie a d-lui N. Filipescu.

Cetim în «Olteanul» din Făgăraș: Folle din Țară publică următoarea mulțumită: Primim următoarea scrisoare: Domnule Redactor!

Cu o vie satisfacție vă aduc la cunoștință, că d-l Nicu Filipescu mi-a încredințat suma de trei mii lei, donate de d-sa pentru ajutorarea imediată a orfanilor și văduvelor luptătorilor români dintr'un anumit ținut al Transilvaniei.

In numele fruntașilor din acel ținut îl datorez d-lui Filipescu, prinosul celei mai călduroase mulțumiri.

Pentru același scop am mai primit din partea băncii Marmarosch-Blank una sută lei.

Rugându-vă a aduce aceasta la cunoștința publică. Primiți, vă rog, asigurarea considerațiunei mele.

București, 31 Ian. v. 1915. Dr. Nicolae Șerban.

Așa, credem, că nobilul gest al d-lui Filipescu a avut în vedere sârmana Țara Oitului, unde lipsele sunt mari, iar de ajutoare nu sunt împărțite nici cel cari numai își târăsc viața de pe o zi pe alta în cea mai neagră mizerie. In numele acestora li aducem și noi d-lui Filipescu cea mai sinceră mulțumită, dorindu-i ca bunul Dumnezeu să-i răsplătească cu prisos fapta cea bună, creștinească și românească.

Să svonește, că d-l deputat Nicolae Șerban are autorizație de a aduce și vre-o douăzeci vagoane bucate pentru aceiași sârmani și nenorociți oameni. Dacă e așa, ceea ce ne va lămurii dl deputat, nouă și la toți fil Țării Oitului această veste numai bucurie ne poate face

Să deie Dumnezeu ca svonul răspândit să fie faptă adevărată!!! Red.

«Pentru sârmanii soldați români cărora li-s'au amputat picioare sau mâni și cari și-au pierdut lumina ochilor».

In urma apelului nostru din numărul trecut al ziarului am mai primit următoarele contribuții maritim-moase:

Transport din n-rul trecut 825 c. 30 f.

Darul familiei Petcu: dela d-l I. Petcu fabricant Brașov 80 cor., dela iubita sa mamă d-na Revelca Pascu 20 cor. și dela sora d-sale d-na Aneta Cristocia, Câmpina, România 10 cor. La olată. 110 >

D-l Nicolae Garoiu adv. 10 >

D-l Dr. George Liul ad- vocat în Bistrița și soția Camilla n. Moldovan din tris- tul prilej al morții profeso- rului Dr. Vasile Moldovan, fost profesor de teologie în Gherla ca răscumpărare a cununii peritoare au trimis pentru sârmanii soldați ro- mâni, cărora li-s'au amputat picioarele sau mâni și cari și-au pierdut lumina ochilor 10 >

D-l Elie Câmpian proto- pop-preot în Gyergyó-Sân- Miclăuș-Cic 5 >

D-l Dr. Nicolau Ciacian medic în Pecica 100 >

La olată 1060 c. 30 f.

„ARDELEANA”,

INSTITUT DE CREDIT SI ECONOMII, SOCIETATE PE ACTII IN ORASTIE-SZASZVAROS.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „ARDELEANA”, societate pe acții în Orăștie, să convoacă prin această la

a XXIX-a adunare generală ordinară,

care se va ținea *Vineri, în 9 Aprilie st. n. 1915, la 10 oare a. m.*, în localul institutului cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării, dispozițiuni pentru verificarea procesului verbal.
2. Raportul direcțiunii, bilanțul anual și raportul comitetului de supraveghiere.
3. Satorirea bilanțului, distribuirea profitului și votarea absolutului.
4. Alegerea a trei membrii în direcțiune cu mandat pe trei ani.
5. Alegerea comitetului de supraveghiere pe nou period de trei ani.
6. Propuneri intrate conform statutelor.

Domnii acționari, cari doresc a lua parte la această adunare generală sunt rugați să-și depună pe lângă revers, cel puțin cu o zi înainte de adunarea generală, la cassa institutului sau la vre-unul din institutele financiare membru la „Solidaritatea”, acțiile scrise pe numele lor, respective pe numele aceloră, pe cari îi reprezintă, precum și documentele de plenipotență.

Orăștie — Szászváros, la 8 Martie n. 1915.

Direcțiunea

Contul Bilanț pro 1914.

ACTIVE			PASIVE		
Cassa	96522	26	Capital societar	300000	1000000
Giro-Conto	1648	20	Fond de rezervă	846054	56
Cambii	2371873	33	Fond special de rezervă	109272	70
Cambii cu acoperire hipotecară	1400641	—	Fond iubilar econ.	55297	81
Imprumuturi hipotecare	991828	95	Fondul casei culturale	168838	92
Imprumuturi hipotecare cu anuități	186394	85	Fond de penziune	—	979463
Obligațiuni cu caventi	—	564114	Depuneri	—	3223188
Conturi curente	—	245052	Reescompt	—	1677547
Efecte	—	587766	Imprum. hipotec. cedate	—	813763
Realități	—	728367	Lombard	—	90000
Efectele și realitățile fondului de penziune	—	168838	Conturi-curente	—	11410
Mobiliar } in birou	7500	—	Depozit de cassă	—	17286
} la hotelul «Central»	21000	—	Diverși creditori	—	16491
Diverși debitori	—	17915	Interese anticipate	—	51250
Interese restante și transitoare	—	113001	Profit curat	—	122062
		7502464			86
		86			86

Contul Perdere și Profit

SPESE			VENITE		
Interese:			Profit transportat	2074	28
pentru fondurile de rezervă	10745	10	Interese:		
pentru depuneri	185102	41	dela cambii	202939	38
pentru reescompt	106471	33	dela cambii cu acop. hip.	98061	92
pentru imprumuturi hipotecare cedate	16511	74	dela imprumuturi hipotecare	78094	42
Spese:			dela imprumuturi hipotecare cu anuități	37873	47
salare și bani de cvartir	38682	—	dela obligațiuni cu caventi	41192	48
spese generale, chirii și marce de prezență	17734	85	dela conturi-curente	23687	73
Contribuție:			dela efecte	33052	87
directă	26435	58	Chirii	—	8737
de 10% după interese de depuneri	18510	24	Provizțiuni	—	22918
Amortizări:					
din realități	2068	36			
din mobiliar	4300	—			
Profit curat		122062			32
		548623			88
		88			88

Orăștie la 31 Decembre 1914.

Dr. Octavian Sglimbea m. p. director executiv.

Simion Vlad m. p. contabil.

DIRECȚIUNEA

Dr. Ioan Margita m. p.

Dr. Cornel David m. p.

Dr. Aurel Vlad m. p. președinte.

Ioan Branga m. p.

Dr. Romul Dobo m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în ordine.

Orăștie, la 8 Martie n. 1915.

Traian Mihailă m. p.

Procopiu Herlea m. p.

Ioan Popovici m. p., președinte.

Simion Corvin iun. m. p.